

tingets Udvalg har gjort ganske Ret ved atter at tage denne Eksamen ud. Jeg støtter dette særlig paa en Udtalelse, der under Udvalgets Behandling fremkom fra Polyteknisk Læreanstalts Direktør, idet man spurgte Polyteknisk Læreanstalt om forskellige Forhold dette Spørgsmaal vedrørende. Med den højtærede Formands Tilsladelse skal jeg læse nogle Linier af denne bemærkelsesværdige Udtalelse op: „Naar der i Maskinmesterforeningens Skrivelse henvises til engelske Forhold og deraf hentes Argument for Indførelsen af en Skibsmaskiningeniørekksamen, da bør det fremhæves, at engelske Forhold paa dette Omraade ingenlunde ere efterfølgelsesværdige. Naar Englands tekniske Udvikling i saa høj Grad har stagneret, og Tysklands har kunnet naa saa mægtigt fremad, da skyldes dette netop, at England har sat sig alt for smaa Maal i sin tekniske Undervisning. Man har der nøjedes med at lave mindre Ingeniørekksaminer med smaa Fordringer, medens de tekniske Højskoler mistrivedes og hverken havde gode Lærere eller vel forberedte Elever. I Tyskland have de tekniske Højskoler sat høje Maal for Ingeniøruddannelsen. Det er det Mønster, vi maa arbejde efter. Thi Tysklands industrielle Udvikling skylder det sine tekniske Højskoler“.

Jeg vil særlig tillade mig at understrege, at vi ikke bør sænke Niveauet for den tekniske Uddannelse. Derfor kan jeg støtte de Ændringsforslag, der ere stillede af hele Udvalget.

Jeg skal dernæst gøre et Par Bemærkninger angaaende det i Betænkningen omtalte økonomiske Spørgsmaal. Udvalget har, som allerede nævnt, næret Betæneligheder ved den ret betydelige Forøgelse i Omkostninger, og jeg tillader mig i denne Forbindelse at pege paa, at det er ret kostbart, naar hele denne Eksamenkommission med hvad dertil hører kalkuleres til 33,600 Kr., idet f. Eks. Kontrollen ved Statens højere Almenskoler, Afholdelsen af Lønninger til Undervisningsinspektøren og Honorarer for Medhjælp og Censorer ved Afholdelse af Eksamen ved Statens højere Almenskoler og Studentereksamen beløbe sig i alt til 23,500 Kr., altsaa 10,000 Kr. mindre end dette. Der synes altsaa at være god Grund til at antage, at der maa kunne spares noget, og jeg vil henstille til den højtærede Minister at forsøge, om der ikke kunde spares noget i de kalkulerede Omkostninger. Der er f. Eks. en Post, der hedder „forskellige øvrige Udgifter:

9,800 Kr.“ og en Post: „Husleje 3,300 Kr.“ Jeg kan ikke tænke mig, at alle disse store Udgifter nødvendigvis maa medgaa, naar samtlige Eksamenkommissions-Udgifter ved vore kommunale og private Almen- og Realskoler kun løbe op til en samlet Udgift af 29,400 Kr. I Udvalget have vi drøftet forskellige Muligheder for at faa omordnet hele Sagen. Orlogsværftet har ikke længere kunnet lade denne Eksamen afholde derude, ligesom Direktørstillingen for Maskinistundervisningen ikke længere er forenelig med Direktørstillingen for Orlogsværftet. Man har derfor tænkt sig, om det ikke var naturligt at flytte denne Eksamen hen under et andet Ministerium, f. Eks. hen til Indenrigsministeriet, som har hele den tekniske Undervisning under sig. Det er et rent Undervisningsspørgsmaal, der herer Tale om, og Indenrigsministeriet har, som sagt, alle tekniske Skoler under sig, og Staten har ikke nogen stor Udgift til Tilsynet med disse tekniske Skoler, kun 6,000 Kr. Man kunde tænke sig at slaa de Ting sammen, og yderligere kunde man tænke sig, at man gjorde et andet Skridt for at faa større Enhed i hele den tekniske Uddannelse, idet man kunde knytte det hele til Kultusministeriet og faa en Sammenknytning mellem Polyteknisk Læreanstalt og de tekniske Skoler og den maskintekniske Undervisning. Dette at have denne tekniske Undervisning delt mellem 3 Ministerier er i Virkeligheden uhensigtsmæssigt. Udvalget har ikke kunnet komme ind paa at stille Forslag i saa vidtgaaende Retning, da Sagen haster, idet man ikke længere kan blive ved Orlogsværftet, men jeg har ikke villet afholde mig fra at antyde disse Tanker, idet det muligt i en senere Fremtid kunde komme til Drøftelse mellem Ministerierne, om man ikke kunde opnaa en bedre gennemført Enhed af den tekniske Undervisning. Det vilde ikke alene være gunstigt for Undervisningen, men sikkert ogsaa besparende i økonomisk Hensende. Det har, som sagt, ikke været muligt at faa disse Tanker frem i Udvalgsbetænkningen eller i et Ændringsforslag, fordi det vilde være af alt for indgribende Natur, og man har ikke turdet sinke Sagens Gennemførelse.

Jeg skal altsaa tillade mig at anbefale at stemme for saavel Ændringsforslagene som for hele Lovforslagets Gennemførelse.

Ministeren for Handel og Søfart (Muns): Overfor den sidste ærede Taler